ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΩΝΑΣΕΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Αθήνα, 8/1/2025

Τα Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία

Το παρόν ενημερωτικό σημείωμα αποσκοπεί σε μια έγκυρη και αναλυτική ενημέρωση σχετικά με τον θεσμό των Δημοσίων Ωνασείων Σχολείων (ΔΗΜ.Ω.Σ.) και το πλαίσιο λειτουργίας τους, και στο να απαντήσει σε εύλογους προβληματισμούς και ερωτήματα που εγείρονται στους/στις εκπαιδευτικούς, στους μαθητές/στις μαθήτριες και στις οικογένειές τους, στην τοπική αυτοδιοίκηση και στην ευρύτερη κοινωνία.

Περιεχόμενα

Συνοπτική Παρουσίαση του θεσμού των ΔΗΜ.Ω.Σ. 2
Αναλυτική παρουσίαση του θεσμού των ΔΗΜ.Ω.Σ. 6
Το δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. 6
Η λειτουργία των ΔΗΜ.Ω.Σ. 7
Μαθητές/μαθήτριες 9
Εκπαιδευτικοί 11
Διοίκηση των ΔΗΜ.Ω.Σ. 12
Η σύμβαση δωρεάς των ΔΗΜ.Ω.Σ. 13

Συνοπτική Παρουσίαση του θεσμού των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Τα ΔΗΜ.Ω.Σ. αποτελούν έναν *νέο τύπο δημόσιου σχολείου* με κοινωνικό χαρακτήρα, που δίνει περισσότερες ευκαιρίες πρόσβασης σε σύγχρονα και αναβαθμισμένα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα σε μαθητές και μαθήτριες περιοχών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις. Συνιστούν ένα ενιαίο δίκτυο υφιστάμενων εν λειτουργία δημόσιων σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σαφή κοινωνικό προσανατολισμό, δεσμούς με την τοπική κοινωνία, και *αποστολή* την ουσιαστική αναβάθμιση του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος. *Στόχος* τους είναι να λειτουργήσουν ως πυρήνες διάχυσης στην εκπαιδευτική διαδικασία βέλτιστων εκπαιδευτικών πρακτικών. Η αποστολή τους συνίσταται στην προώθηση της ισότητας και εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση, την ενίσχυση των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα και την ανάδειξη των ιδιαίτερων ταλέντων και κλίσεων των μαθητών, ανταποκρινόμενο στην απαίτηση για μια δημόσια εκπαίδευση που επενδύει στη γνώση, την αριστεία αλλά και τον κοινωνικό ρόλο του σχολείου. Κατά τα λοιπά οι παραπάνω σχολικές μονάδες εξυπηρετούν, από κοινού με τα υπόλοιπα σχολεία, τους σκοπούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το πλαίσιο και η λειτουργία των ΔΗΜ.Ω.Σ. ρυθμίζονται από τον ν. 5174/2025 (Α΄12), με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση Δωρεάς του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» (Ίδρυμα Ωνάση) με το Ελληνικό Δημόσιο, και η οποία έτυχε ευρείας αποδοχής από την Βουλή των Ελλήνων. Για ζητήματα, που δεν ρυθμίζονται ειδικά, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις: α) του Κεφαλαίου Β' του ν. 4692/2020 (Α΄111), για τη λειτουργία των Πρότυπων Σχολείων, β) ιδίως των ν. 1566/1985 (Α΄167) και 4186/2013 (Α΄193), σχετικά με τα ζητήματα λειτουργίας των σχολικών μονάδων της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και γ) τα Κεφάλαια Β΄ και Γ΄ του Μέρους Γ΄ του ν. 4823/2021 (Α΄136).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5174/2025 (Α΄12) το Δίκτυο ενισχύεται και με επιπλέον *χρηματοδότηση από το Ίδρυμα Ωνάση*, το οποίο διαθέτει πόρους για την αναβάθμιση της κτηριακής και υλικοτεχνικής υποδομής, την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και την αποζημίωσή τους για το εκπαιδευτικό έργο και, στην περίπτωση των Διευθυντών και Υποδιευθυντών για το διοικητικό έργο, που παρέχεται στο πλαίσιο του διευρυμένου ωραρίου λειτουργίας, και για την οργάνωση της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ των σχολικών μονάδων.

Στόχος είναι οι εκπαιδευτικοί να ενισχύονται στο σημαντικό εκπαιδευτικό έργο τους και οι μαθητές και μαθήτριες να φοιτούν σε ένα σύγχρονο σχολείο, όπου να βιώνουν καθημερινά ένα δημιουργικό και λειτουργικό σχολικό περιβάλλον που τους παρέχει γνώσεις και δεξιότητες ικανές για να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες του αυριανού πολίτη. Η Σύμβαση Δωρεάς δεν αφορά στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών μιας σχολικής μονάδας για τη συνήθη λειτουργία της (μισθοδοσία προσωπικού, λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας κλπ.).

Τα ΔΗΜ.Ω.Σ. παράλληλα με την σαφή κοινωνική στόχευση, επιδιώκουν τη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος υψηλών μαθησιακών προσδοκιών. Ως εκ τούτου *η επιλογή του μαθητικού πληθυσμού* πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικής και αξιοκρατικής διαδικασίας αξιολόγησης. Η εισαγωγή των μαθητών στην Α΄ τάξη του Γυμνασίου στα ΔΗΜ.Ω.Σ., καθώς και

στην Α΄ τάξη του Λυκείου ΔΗΜ.Ω.Σ. πραγματοποιείται ύστερα από εξετάσεις ή δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων στις οποίες εξετάζονται σε γνώσεις και δεξιότητες στη Νεοελληνική Γλώσσα και στα Μαθηματικά, με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Με αυτήν τη διαδικασία επιλογής διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, και ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες επιλέγουν τη φοίτησή τους στα ΔΗΜ.Ω.Σ. Εδώ μπορεί να αναζητηθεί σχετικό υλικό προετοιμασίας. Το ζήτημα της *ισότιμης πρόσβασης* στα ΔΗΜ.Ω.Σ. μαθητών/τριών με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ρυθμίζεται με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, όπως και στα υπόλοιπα σχολεία.

Για την εισαγωγή στα ΔΗΜ.Ω.Σ. προβλέπεται επιπλέον και *το κριτήριο της εντοπιότητας*, ώστε οι μαθητές/τριες της ευρύτερης περιοχής να έχουν αυξημένες πιθανότητες εισαγωγής και να επωφεληθούν οι λιγότερο προνομιούχες κοινωνικές ομάδες που λόγω συνθηκών δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε Πρότυπα Σχολεία. Συγκεκριμένα, ένα μεγάλο ποσοστό των προσφερόμενων θέσεων, έως το 60%, καλύπτεται υποχρεωτικά από μαθητικό πληθυσμό που ανήκει στην ευρύτερη περιοχή του σχολείου, ενώ οι υπόλοιπες θέσεις καλύπτονται από μαθητές/τριες που ανήκουν στην ευρύτερη Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Αυτές οι θέσεις συμπεριλαμβάνουν και μαθητές/τριες που έχουν εντοπιότητα και θα πετύχουν βαθμολογία συγκρίσιμη με τους επιτυχόντες που προέρχονται από την ευρύτερη Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Επομένως το ποσοστό των μαθητών/τριών που εισάγονται στα σχολεία και έχουν εντοπιότητα είναι πρακτικά μεγαλύτερο του 60% (με τα δεδομένα της πρώτης εφαρμογής έως και 98%). Η πρόβλεψη της εντοπιότητας τέθηκε προκειμένου να διασφαλιστεί ο δεσμός του σχολείου με την τοπική κοινωνία και το σχολείο να λειτουργήσει ως μοχλός εκπαιδευτικής αναβάθμισης σε τοπικό επίπεδο, ενώ η πρόβλεψη *γεωγραφικού κριτηρίου* σε επίπεδο Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης διευρύνει τη δεξαμενή των δυνητικά ωφελούμενων μαθητών/τριών. Ως εκ τούτου, δεν πλήττονται μαθητές/τριες με χαμηλό ακαδημαϊκό προφίλ, αντιθέτως το δίκτυο έχει ως σκοπό την συμπερίληψη όλων των μαθητών/τριών.

Επιπλέον προβλέπεται η *κατ' εξαίρεση εγγραφή μαθητών/τριών* των οποίων αδέλφια φοιτούν ήδη στο σχολείο πριν τον χαρακτηρισμό του ως ΔΗΜ.Ω.Σ.

Μετά το πέρας του πρωϊνού σχολικού ωραρίου λειτουργίας, στο οποίο ακολουθείται το ενιαίο αναλυτικό πρόγραμμα, στα ΔΗΜ.Ω.Σ. λειτουργεί διευρυμένο πρόγραμμα με *Ομίλους και Σύνολα,* με αντικείμενα στις Θετικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες, στις Γλώσσες, στην Τέχνη, στον Πολιτισμό και στον Αθλητισμό, που παρέχουν επιπλέον εφόδια και έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα για τους μαθητές/τριες που έχουν εισαχθεί με εξετάσεις. Επίσης προσφέρονται όμιλοι ενισχυτικής διδασκαλίας και προαιρετικοί όμιλοι στις Β΄ και Γ΄ τάξεις, ιδιαίτερα στις Β΄ και Γ΄ Λυκείου, οι οποίοι επικεντρώνονται στην προετοιμασία μαθημάτων για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση των οικογενειών των μαθητών/τριών. Οι Όμιλοι και τα Σύνολα είναι ανοικτά και σε μαθητές/τριες όμορων σχολείων, εφόσον οι συνθήκες λειτουργίας των σχολείων το επιτρέπουν.

Μαθητές/ μαθήτριες με ειδικές δυσκολίες υποστηρίζονται σύμφωνα με την προβλεπόμενη κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει και για τις άλλες σχολικές μονάδες. Επιπλέον, το Ίδρυμα Ωνάση, με εισήγηση της Διοικούσας Επιτροπής (Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ.), αποφάσισε τη *χορήγηση βραβείων* άριστης επίδοσης σε μαθητές/μαθήτριες των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν ήδη στο ΔΗΜ.Ω.Σ. παραμένουν σε αυτό μέχρι την ολοκλήρωση της φοίτησης τους, απολαμβάνοντας όλα τα θετικά στοιχεία από τη μετατροπή του σχολείου σε ΔΗΜ.Ω.Σ., όπως για παράδειγμα, ένα σύγχρονα εξοπλισμένο σχολικό περιβάλλον και την προαιρετική συμμετοχή τους στους Ομίλους/Σύνολα, στους Ομίλους ενισχυτικής διδασκαλίας και στους Ομίλους προετοιμασίας για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις.

Όπως στα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία (Π.Πει.Σ.), *οι εκπαιδευτικοί υπηρετούν στα ΔΗΜ.Ω.Σ. με θητεία. Κανένας/Καμία εκπαιδευτικός δεν χάνει την οργανική του θέση.* Όσοι/Όσες είχαν οριστική τοποθέτηση στο σχολείο πριν χαρακτηριστεί ως ΔΗΜ.Ω.Σ. θα λάβουν οριστική τοποθέτηση, ανεξάρτητα από το αν θα επιλέξουν να παραμείνουν στο σχολείο ή όχι, σε σχολείο της ίδιας ομάδας και, όπου αυτό δεν είναι δυνατόν, σε κενές θέσεις σχολείων όμορης ομάδας της ίδιας περιοχής μετάθεσης. Σε καμία περίπτωση δεν ματαιώνονται οι επίπονες και πολυετείς προσπάθειές τους, εφόσον τους δίνεται η δυνατότητα να παραμείνουν, κατόπιν αίτησής τους, με διετή θητεία στο σχολείο.

Κατά τη διάρκεια της διετούς θητείας επιμορφώνονται, ώστε να προσαρμοστούν στο νέο πλαίσιο λειτουργίας του σχολείου και στις νέες απαιτήσεις που αυτό συνεπάγεται. Με τη διαδικασία της αξιολόγησης, *ανεξαρτήτως του ακαδημαϊκού τους προφίλ* (μεταπτυχιακοί τίτλοι, δημοσιεύσεις κ.λπ.), *δύνανται να ανανεώνουν τη θητεία τους*, και έτσι εξασφαλίζεται η συνεχής παραμονή τους στη σχολική μονάδα. Οι εκπαιδευτικοί των ΔΗΜ.Ω.Σ. υποστηρίζονται με *επιμορφώσεις* πέραν των παρεχόμενων από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.) ή το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).

Προκειμένου να υποστηριχτεί το έργο των εκπαιδευτικών και να ενισχυθεί ο κοινωνικός χαρακτήρας των ΔΗΜ.Ω.Σ. ορίστηκαν τα Σχολικά Δίκτυα Εκπαιδευτικής Υποστήριξης (Σ.Δ.Ε.Υ.) των ΔΗΜ.Ω.Σ., τα οποία στελεχώνονται από ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και νοσηλευτές της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για κάθε ζεύγος συνδεδεμένων ΔΗΜ.Ω.Σ. προβλέπεται η τοποθέτηση με θητεία ενός/μιας ψυχολόγου, ενός/μιας κοινωνικού λειτουργού και ενός/μιας σχολικού/κής νοσηλευτή/τριας. Επίσης, το Ίδρυμα Ωνάση, προκειμένου να υποβοηθήσει το έργο των ήδη υπηρετούντων εκπαιδευτικών, δύναται να προσλαμβάνει επιπλέον ψυχολόγους και επιστήμονες Πληροφορικής.

Επιπλέον, το Ίδρυμα Ωνάση ανακοίνωσε *πρόγραμμα υποτροφιών για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς* του δημοσίου που υπηρετούν με θητεία στα ΔΗΜ.Ω.Σ. ύψους έως 5.000 ευρώ για κάλυψη διδάκτρων για μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε κρατικό Α.Ε.Ι. της χώρας.

Τα ΔΗΜ.Ω.Σ. είναι δημόσια σχολεία και διοικητικά υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (παρ. 4, άρθρο 1 της σύμβασης). Τελούν δε υπό την εποπτεία του Αυτοτελούς Τμήματος Π.Πει.Σ. Τα όργανα διοίκησης, τα οποία έχουν και την ευθύνη της καθημερινής λειτουργίας τους, είναι τα ίδια με αυτά που προβλέπονται για όλα τα δημόσια σχολεία, δηλ. ο Διευθυντής, ο Υποδιευθυντής, και ο Σύλλογος Διδασκόντων (παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 5174/2025 (Α΄12)). Για την επίτευξη των σκοπών τους, σε κάθε ζεύγος συνδεδεμένων ΔΗΜ.Ω.Σ. (Γυμνάσιο-Λύκειο) συστήνεται ένα Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.), το οποίο έχει την ευθύνη για την παιδαγωγική και επιστημονική λειτουργία τους. Τέλος, όπως και τα Π.Πει.Σ., το δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. έχει τη δική του Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ.), η οποία ορίστηκε από

τον Υπουργό ΠΑΙ.Θ.Α. και αποτελεί τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στο Ίδρυμα Ωνάση και στο Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. Η Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. έχει την μέριμνα για την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής των ΔΗΜ.Ω.Σ., την ευθύνη για τη στελέχωση των ΕΠ.Ε.Σ. και των σχολικών μονάδων και χαράσσει εκείνες τις κατευθύνσεις που θα επιτρέψουν στα ΔΗΜ.Ω.Σ. να προσφέρουν δωρεάν δημόσια παιδεία υψηλής ποιότητας. (Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν στον σύνδεσμο Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ.)

Αναλυτική παρουσίαση του θεσμού των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Το δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5174/2025 (Α΄12) περί Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» και της εταιρείας «Αριόνα Ελλάς Α.Ε.» η σύμβαση αυτή αφορά στη δημιουργία και λειτουργία ενός ενιαίου Δικτύου πρότυπων δημόσιων σχολείων με κοινωνικό χαρακτήρα (παρ. 1 του άρθρου 1 της Σύμβασης Δωρεάς). Έτσι, τα ΔΗΜ.Ω.Σ. συνιστούν ένα ενιαίο δίκτυο υφιστάμενων εν λειτουργία δημόσιων σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο δημιουργήθηκε με σκοπό την ενίσχυση, αναβάθμιση και προαγωγή της παιδείας και του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να καλλιεργηθούν βέλτιστες εκπαιδευτικές μέθοδοι, πρακτικές και εργαλεία, που ακολούθως θα διαχυθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία (άρθρο 2 της Σύμβασης Δωρεάς). Κατά τα λοιπά οι παραπάνω σχολικές μονάδες εξυπηρετούν από κοινού με τα υπόλοιπα σχολεία τους σκοπούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στον κυρωτικό νόμο (άρθρο 7) προβλέπεται ότι οι σχολικές μονάδες που εντάσσονται στο δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. επιλέγονται με βάση κοινωνικοοικονομικά και πληθυσμιακά κριτήρια, προκειμένου να ωφεληθούν οι λιγότερο προνομιούχες κοινωνικές ομάδες που, λόγω των συνθηκών, δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε Πρότυπα Σχολεία (παρ. 2 του άρθρου 7 της Σύμβασης Δωρεάς). Η ένταξη στο δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. υφιστάμενων σχολικών μονάδων που βρίσκονται σε περιοχές όπου δεν λειτουργούσαν Πρότυπα Σχολεία ανταποκρίνεται στην ανάγκη διεύρυνσης της πρόσβασης μαθητών και μαθητριών από λιγότερο προνομιούχες κοινωνικές ομάδες σε μια ποιοτική δημόσια εκπαίδευση υψηλού επιπέδου. Η εν λόγω πρωτοβουλία επιδιώκει να εξασφαλίσει γεωγραφική ισοκατανομή των προσφερόμενων εκπαιδευτικών ευκαιριών και να ενισχύσει την κοινωνική κινητικότητα μέσω της εκπαίδευσης.

Ο νόμος 5174/2025 (Α΄12) προβλέπει τη σταδιακή ένταξη στο Δίκτυο έως είκοσι δύο (22) υφιστάμενων εν λειτουργία σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δηλαδή μέχρι: α) έντεκα (11) Γυμνάσια και β) έντεκα (11) Γενικά Λύκεια (ΓΕ.Λ.) σε όλη την επικράτεια.

Με την υπό στοιχεία 18175/Δ6/17.02.2025 (Β΄658) Υ.Α. ορίστηκε η έναρξη λειτουργίας στο πλαίσιο του Δικτύου των δώδεκα (12) πρώτων σχολικών μονάδων που χαρακτηρίστηκαν ως ΔΗΜ.Ω.Σ. με το άρθρο 1 του παραρτήματος Β του ως άνω νόμου, από το σχολικό έτος 2025-2026, ήτοι έξι (6) Γυμνασίων και έξι (6) ΓΕ.Λ., σε έξι (6) δήμους και τέσσερις (4) Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, συγκεκριμένα: *στην Ξάνθη, στη Θεσσαλονίκη, στην Κοζάνη, στις Αχαρνές, στο Περιστέρι και στην Αθήνα (Κολωνό).*

Ο χαρακτηρισμός ή ο αποχαρακτηρισμός ενός δημόσιου σχολείου ως ΔΗΜ.Ω.Σ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΑΙ.Θ.Α. ύστερα από: α) εισήγηση της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ., β) γνώμη του Ι.Ε.Π. και γ) τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου του Ιδρύματος Ωνάση ή του νομίμου αναπληρωτή του, λόγω του σχετικού κόστους που αναλαμβάνει το Ίδρυμα. Η ένταξη μιας σχολικής μονάδας στο Δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. βασίζεται στα παρακάτω κριτήρια: α) το μέγεθός τους, β) την τοποθεσία τους και ειδικότερα τη (μη) γειτνίαση με άλλα Πρότυπα Σχολεία, γ) την ευκολία της πρόσβασης σε άλλες σχολικές μονάδες του Δήμου των μαθητών/μαθητριών που δεν θα φοιτήσουν στο ΔΗΜ.Ω.Σ., δ) τη

δυνατότητα σύνδεσης με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, και ε) τη θέση τους σε περιοχές, στις οποίες συντρέχουν κοινωνικοί και οικονομικοί λόγοι που δικαιολογούν την ενίσχυσή τους. Οι δε διαδικασίες για τον χαρακτηρισμό καθώς και τυχόν πρόσθετα κριτήρια καθορίζονται με Υπουργική Απόφαση ύστερα από εισήγηση της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. και γνώμη του Ι.Ε.Π. (παρ. 2 του άρθρου 1 του Παραρτήματος Α΄ του ν. 5174/2025 (Α΄12)) .

Στο πλαίσιο των προβλέψεων του άρθρου 1 του Παραρτήματος Α΄ του ν. 5174/2025, στις 26 Νοεμβρίου 2025 δημοσιεύθηκε η με στοιχεία 151776/Δ6/21.11.2025 Υ.Α. «Καθορισμός της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων από δημόσιες σχολικές μονάδες ή από Προϊστάμενο Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή Προϊστάμενο Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για χαρακτηρισμό νέων σχολικών μονάδων ως Δημόσιων Ωνασείων Σχολείων (ΔΗΜ.Ω.Σ.), των πρόσθετων κριτηρίων και της διαδικασίας αξιολόγησης για τον χαρακτηρισμό ή αποχαρακτηρισμό σχολικής μονάδας ως ΔΗΜ.Ω.Σ. καθώς και των ειδικότερων θεμάτων για την απένταξη σχολικών μονάδων από το Πρόγραμμα των ΔΗΜ.Ω.Σ..» (Β΄6329).

Στο πλαίσιο της σταδιακής ένταξης στο Δίκτυο και της έναρξης λειτουργίας των επόμενων σχολικών μονάδων, η Υπουργός ΠΑΙΘΑ εξέδωσε την υπό στοιχεία 156265/Δ6/01-12-2025 «Πρόσκληση για υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης για χαρακτηρισμό δημόσιων σχολικών μονάδων ως Δημοσίων Ωνασείων Σχολείων», κατά τα προβλεπόμενα στην περίπτωση β) της παραγράφου 2 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 151776/Δ6/21.11.2025 Υ.Α.

Κατόπιν των προβλεπόμενων διαδικασιών αξιολόγησης των υφιστάμενων σχολικών μονάδων και των προτάσεων οι οποίες κατατέθηκαν από Δ/ντές Β/θμιας Εκπαίδευσης, στις 23 Δεκεμβρίου 2025 δημοσιεύθηκε η υπό στοιχεία 167401/Δ6/22.12.2025 «Απένταξη σχολικών μονάδων από το Δίκτυο των Δημοσίων Ωνασείων Σχολείων (ΔΗΜ.Ω.Σ.) οι οποίες περιλαμβάνονταν στο άρθρο 1 του Παραρτήματος Β' του ν. 5174/2025 (Α' 12) και δε λειτούργησαν κατά το σχολικό έτος 2025-2026, ένταξη νέων σχολικών μονάδων στο Δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. Έναρξη λειτουργίας ΔΗΜ.Ω.Σ. από το σχολικό έτος 2026-2027 και σύνδεση μεταξύ τους.» (Β΄7005) Υ.Α. με την οποία απεντάχθηκαν επτά (7) από τις σχολικές μονάδες οι οποίες περιλαμβάνονταν στο άρθρο 1 του Παραρτήματος Β΄ του ν. 5174/2025 (Α΄ 12) και δε λειτούργησαν κατά το σχολικό έτος 2025-2026, και ορίστηκαν οκτώ (8) σχολικές μονάδες που θα λειτουργήσουν ως ΔΗΜ.Ω.Σ. από το σχολικό έτος 2026-2027, ήτοι τέσσερα (4) Γυμνάσια και τέσσερα (4) ΓΕ.Λ., σε τέσσερις (4) δήμους και τέσσερις (4) Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, συγκεκριμένα: *στο Αιγάλεω, στη Ρόδο, στο Ηράκλειο και στον Πύργο*.

Η λειτουργία των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Με την υπό στοιχεία 20/ΔΕΔΗΜΩΣ/25-9-2025 (Θέμα 4ο) πράξη της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. εγκρίθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των ΔΗΜ.Ω.Σ. κατ' αναλογία με το πλαίσιο εσωτερικού κανονισμού των άλλων σχολείων. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας περιλαμβάνει κανόνες, αρχές και διαδικασίες που ρυθμίζουν τη λειτουργία του σχολείου και τις σχέσεις της σχολικής κοινότητας. Συγκεκριμένα καθορίζει:

- το όραμα, τις αρχές και τους στόχους του σχολείου,
- θέματα καθημερινής λειτουργίας (ωράριο, προσέλευση, αποχώρηση),
- κανόνες συμπεριφοράς και υγείας (απαγόρευση καπνίσματος κ.λπ.),

- τις σχέσεις και τους ρόλους των μελών της σχολικής κοινότητας,
- την πρόληψη και αντιμετώπιση σχολικού εκφοβισμού,
- την οργάνωση σχολικών εκδηλώσεων,
- την ασφάλεια και την ποιότητα του σχολικού χώρου,
- τη συνεργασία σχολείου και οικογένειας.

Τα ΔΗΜ.Ω.Σ. στο πρωϊνό ωράριο λειτουργίας (8πμ – 2μμ) ακολουθούν το ωρολόγιο και το αναλυτικό πρόγραμμα των δημοσίων σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τα σχολικά εγχειρίδια τα οποία διανέμονται και στα υπόλοιπα σχολεία.

Για την επίτευξη της αποστολής των ΔΗΜ.Ω.Σ., στο διευρυμένο ωράριο (2μμ – 4μμ) δίνεται έμφαση στις Ανθρωπιστικές, Θετικές και Κοινωνικές Επιστήμες, στις Καλές Τέχνες, στην Ψηφιακή Παιδεία και στη Συναισθηματική και Κοινωνική Νοημοσύνη. Για αυτόν τον σκοπό λειτουργούν Όμιλοι και Σύνολα, με αντικείμενα στις Θετικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες, στις Γλώσσες, στην Τέχνη, στον Πολιτισμό και στον Αθλητισμό (παρ. 2, 3 του άρθρου 8 της Σύμβασης Δωρεάς). Στους Ομίλους μπορούν, επίσης, να πραγματοποιούνται και καινοτόμες δράσεις, ενισχυτική διδασκαλία, και διδασκαλία εμβάθυνσης και προετοιμασίας για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις. Η συμμετοχή των μαθητών/τριών στους Ομίλους και τα Σύνολα είναι υποχρεωτική για δέκα (10) εκπαιδευτικές ώρες εβδομαδιαίως καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, για τους μαθητές/τριες που έχουν εισαχθεί με εξετάσεις.

Επιπλέον, προσφέρονται όμιλοι για τους/τις ήδη φοιτώντες/ούσες μαθητές/τριες, η παρακολούθηση των οποίων είναι προαιρετική, ειδικά όμιλοι ενισχυτικής διδασκαλίας και προετοιμασίας για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις (άρθρο 8 της Σύμβασης Δωρεάς) χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση των οικογενειών των μαθητών/τριών. Οι Όμιλοι και τα Σύνολα είναι προσβάσιμα και σε όλον τον μαθητικό πληθυσμό της περιοχής, εφόσον οι συνθήκες λειτουργίας των σχολείων το επιτρέπουν, λόγω της συνεργασίας που δύναται να αναπτυχθεί «με άλλες σχολικές μονάδες της περιοχής όπου βρίσκεται το ΔΗΜ.Ω.Σ. του Δικτύου» (παρ. 3 του άρθρου 8 της Σύμβασης Δωρεάς). Με τα παραπάνω επιβεβαιώνεται η κοινωνική και συμπεριληπτική φυσιογνωμία των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας των Ομίλων/Συνόλων των ΔΗΜ.Ω.Σ. περιλαμβάνει το κανονιστικό πλαίσιο και ορίζει τις λεπτομέρειες για τη λειτουργία τους.

Για την εν λόγω, πέραν του υποχρεωτικού ωραρίου, απασχόληση στους Ομίλους και τα Σύνολα οι Διευθυντές, Υποδιευθυντές καθώς και οι διδάσκοντες θα επωφελούνται πρόσθετης αμοιβής, την οποία αναλαμβάνει το Ίδρυμα Ωνάση (παρ. 7 του άρθρου 8 της Σύμβασης Δωρεάς) και η οποία πραγματοποιείται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών. Για την ενίσχυση των εκπαιδευτικών στο εκπαιδευτικό τους έργο στο πλαίσιο των ομίλων/συνόλων υλοποιούνται επιμορφωτικές δράσεις από καθηγητές/τριες Π.Πει.Σ., πανεπιστημιακούς ή συνεργάτες του Ιδρύματος. Επίσης, εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι πόροι για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των ομίλων/συνόλων, όπως αυτό προβλέπεται στη Σύμβαση Δωρεάς.

Επιπλέον, προκειμένου να υποστηριχτεί το έργο των εκπαιδευτικών και να ενισχυθεί ο κοινωνικός χαρακτήρας των ΔΗΜ.Ω.Σ. ορίστηκαν τα Σχολικά Δίκτυα Εκπαιδευτικής Υποστήριξης (Σ.Δ.Ε.Υ.) των ΔΗΜ.Ω.Σ. τα οποία στελεχώνονται από ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και νοσηλευτές

της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για κάθε ζεύγος συνδεδεμένων ΔΗΜ.Ω.Σ. προβλέπεται η τοποθέτηση με θητεία ενός ψυχολόγου, ενός κοινωνικού λειτουργού και ενός σχολικού νοσηλευτή. Επιπλέον, το Ίδρυμα, προκειμένου να υποβοηθήσει το έργο των ήδη υπηρετούντων εκπαιδευτικών, δύναται να προσλαμβάνει επιπλέον ψυχολόγους και επιστήμονες Πληροφορικής.

Μαθητές/μαθήτριες

Η εισαγωγή των μαθητών/τριών τόσο στα γυμνάσια όσο και στα ΓΕ.Λ. ΔΗΜ.Ω.Σ. πραγματοποιείται με διαδικασία αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στον νόμο, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις, δοκιμασία γνώσεων ή δεξιοτήτων ή έναν συνδυασμό των δύο, προσφέροντας σε όλους τους μαθητές και όλες τις μαθήτριες πρόσβαση σε ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον υψηλών προδιαγραφών και αυξημένων μαθησιακών ευκαιριών. Η εισαγωγή μέσω εξετάσεων ενισχύει τη στόχευση αυτή, καθώς διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, και ότι οι μαθητές/μαθήτριες επιλέγουν συνειδητά τη φοίτηση στα ΔΗΜ.Ω.Σ., αναγνωρίζοντας ότι το καθημερινό, εμπλουτισμένο πρόγραμμα – με υποχρεωτική συμμετοχή τους σε Ομίλους ή Σύνολα – συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη των προσωπικών τους μαθησιακών και ακαδημαϊκών στόχων.

Κατά την πρώτη εφαρμογή, για εισαγωγή κατά το σχολικό έτος 2025-26, η διαδικασία αξιολόγησης έγινε με γραπτή δοκιμασία γνώσεων και δεξιοτήτων στα γνωστικά αντικείμενα της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών, με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, και με ιδιαίτερη μέριμνα ώστε οι εξετάσεις να υπηρετούν τη στόχευση των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Η γραπτή δοκιμασία αφορά σε στοιχεία τα οποία οι μαθητές/μαθήτριες ήδη έχουν επεξεργασθεί και γνωρίζουν από τη φοίτησή τους στο Δημοτικό Σχολείο ή το Γυμνάσιο. Δεν ορίζονται συγκεκριμένες σελίδες εξεταστέας ύλης στα σχολικά εγχειρίδια και δεν ελέγχονται γνώσεις οι οποίες βασίζονται στην αποστήθιση. Οι μαθητές/μαθήτριες δεν απαιτείται να μελετήσουν πρόσθετη ύλη πέραν αυτής που διδάσκονται στο σχολείο τους για να προετοιμαστούν για τη συμμετοχή τους στις εν λόγω δοκιμασίες. Ως εκ τούτου, οι γονείς δεν είναι αναγκαίο να μπουν στη διαδικασία καμίας κοστοβόρας διαδικασίας προετοιμασίας εξετάσεων. Τα θέματα, όπως φαίνεται και από τις εξετάσεις κατά την πρώτη εφαρμογή του θεσμού, μπορούν να απαντηθούν άνετα από μαθητές/τριες που έχουν παρακολουθήσει συνεπώς τα μαθήματα του σχολείου τους και μόνο. Στην ιστοσελίδα της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. https://dedimos.minedu.gov.gr/eisagogi/ έχουν αναρτηθεί ενδεικτικά θέματα με απαντήσεις και υποστηρικτικά διαδικτυακά μαθήματα.

Κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας των ΔΗΜ.Ω.Σ. η συμμετοχή των μαθητών/τριών στις εξετάσεις ήταν τριπλάσια των προσφερόμενων θέσεων, όπως αναμενόταν. Η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων για τη συμμετοχή στις εξετάσεις καθώς και κάθε ειδικό ζήτημα σε σχέση με τις εξετάσεις καθορίζεται με Κανονιστική Υπουργική Απόφαση.

Επιπρόσθετα, στο άρθρο 2 του Παραρτήματος Β΄ του ν. 5174/2025 (Α΄12) προβλέπεται με βάση τον τόπο συνήθους διαμονής των μαθητών σε σχέση με την έδρα του ΔΗΜ.Ω.Σ. ένα κατ΄ ελάχιστο ποσοστό επιλογής των μαθητών έως 60% του συνολικού αριθμού εισακτέων (κριτήριο εντοπιότητας) ενώ η γενική κατηγορία εισακτέων αφορά σε μαθητές/τριες, των οποίων ο συνήθης τόπος διαμονής βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης που λειτουργεί κάθε ΔΗΜ.Ω.Σ. (παρ. 3 του άρθρου 5 του Παραρτήματος Α΄ του ν. 5174/2025(Α΄12)). Η πρόβλεψη της εντοπιότητας

τέθηκε προκειμένου να διασφαλιστεί ο δεσμός του σχολείου με την τοπική κοινωνία και το σχολείο να λειτουργήσει ως μοχλός εκπαιδευτικής αναβάθμισης σε τοπικό επίπεδο, ενώ η πρόβλεψη γεωγραφικού κριτηρίου σε επίπεδο Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης διευρύνει τη δεξαμενή των δυνητικά ωφελούμενων μαθητών/τριών. Συνεπώς οι μαθητές/τριες που επρόκειτο να φοιτήσουν στην εισαγωγική τάξη της σχολικής μονάδας που χαρακτηρίστηκε ως ΔΗΜ.Ω.Σ. δεν εκδιώκονται, τουναντίον ενισχύονται για να παραμείνουν στο σχολείο.

Στην πραγματικότητα το ποσοστό των μαθητών/τριών που εισάγονται στο ΔΗΜ.Ω.Σ. και διαμένει στην περιοχή του ΔΗΜ.Ω.Σ. μπορεί να είναι υψηλότερο από 60% (με τα δεδομένα της πρώτης εφαρμογής έως και 98%) λόγω επιτυχίας τους στην γενική κατηγορία που περιλαμβάνει όλους/όλες τους/τις υποψήφιους/φιες

Στο άρθρο 3 του ως άνω Παραρτήματος Β΄ προβλέπεται και κατ΄ εξαίρεση εισαγωγή μαθητή/τριας, που δεν είναι επιτυχών/επιτυχούσα, αλλά έχει αδελφό/ή που φοιτά ήδη στο σχολείο, ώστε να μην αναγκάζονται σε φοίτηση σε διαφορετικά σχολεία μαθητές/μαθήτριες από την ίδια οικογένεια.

Το ζήτημα της ισότιμης πρόσβασης μαθητών/τριών με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα ΔΗΜ.Ω.Σ. ρυθμίζεται με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο καταλαμβάνει πλήρως και τα ΔΗΜ.Ω.Σ. Συγκεκριμένα, στην Υ.Α. 31737/Δ6/21.3.2025 (ΦΕΚ Β΄1391), η οποία εφαρμόζεται ενιαία για τα ΔΗΜ.Ω.Σ., τα Πρότυπα, Πειραματικά και Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία, προβλέπονται ειδικά και ρητά οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και η διαδικασία εξέτασης, προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες ανάγκες των υποψηφίων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με στόχο την αποφυγή οποιασδήποτε μορφής αποκλεισμού ή άνισης μεταχείρισης (άρθρα 19 και 20).

Επίσης, στα ΔΗΜ.Ω.Σ. λειτουργούν τμήματα ένταξης και τοποθετούνται εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης, με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν και για τα υπόλοιπα σχολεία.

Διευκρινίζεται ότι οι μαθητές/τριες που φοιτούν ήδη στο ΔΗΜ.Ω.Σ. παραμένουν σε αυτό μέχρι την ολοκλήρωση της φοίτησης τους, απολαμβάνοντας όλα τα πλεονεκτήματα από την μετατροπή του σχολείου σε ΔΗΜ.Ω.Σ., όπως ένα σύγχρονα εξοπλισμένο σχολείο και η (προαιρετική) συμμετοχή τους σε ομίλους και σύνολα, σε ομίλους ενισχυτικής διδασκαλίας και σε ομίλους για την προετοιμασία των πανελλαδικών εξετάσεων.

Για το ζήτημα της μεταφοράς των μαθητών/τριών που δεν θα φοιτήσουν στα ΔΗΜ.Ω.Σ., καθώς και εκείνων που θα φοιτήσουν στα ΔΗΜ.Ω.Σ., εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπονται στην Κ.Υ.Α. 50025/26.9.2018 (ΦΕΚ Β΄4217), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ειδικότερα, όσον αφορά τους μαθητές/τριες των ΔΗΜ.Ω.Σ., εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην ως άνω Κ.Υ.Α. που ισχύουν για τη μεταφορά των μαθητών/τριών που φοιτούν στα Π.Πει.Σ.

Το Ίδρυμα Ωνάση, με εισήγηση της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. αποφάσισε τη χορήγηση βραβείων άριστης επίδοσης σε μαθητές/μαθήτριες των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Εκπαιδευτικοί

Αναφορικά με την άποψη που εκφράζεται ότι οι εκπαιδευτικοί απομακρύνονται βιαίως και ξαφνικά από τη σχολική μονάδα στην οποία υπηρετούν, διευκρινίζουμε ότι:

Κανένας/Καμία εκπαιδευτικός δεν χάνει την οργανική του θέση. Οι εκπαιδευτικοί που είναι οριστικά τοποθετημένοι σε σχολείο που εντάσσεται στο Δίκτυο ΔΗΜ.Ω.Σ. παύουν να είναι οριστικά τοποθετημένοι σε αυτό, εφόσον στα ΔΗΜ.Ω.Σ. –όπως και στα Π.Πει.Σ.- οι εκπαιδευτικοί υπηρετούν με θητεία. Είτε παραμείνουν στο ΔΗΜ.Ω.Σ. είτε όχι, τοποθετούνται οριστικά κατά απόλυτη προτεραιότητα, συγκρινόμενοι με τους υπεράριθμους εκπαιδευτικούς, με βάση το σύνολο των μονάδων μετάθεσης και τις δηλώσεις προτίμησής τους, σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας και, όπου αυτό δεν είναι δυνατόν, σε κενές θέσεις σχολείων όμορης ομάδας της ίδιας περιοχής μετάθεσης, κατά το σχολικό έτος που προηγείται του σχολικού έτους της πρώτης λειτουργίας της σχολικής μονάδας ως ΔΗΜ.Ω.Σ. (παρ.4 του άρθρου 7 του Παραρτήματος Α΄ του ν. 5174/2025 (Α΄12)).

Οι παραπάνω εκπαιδευτικοί δεν υπέχουν υποχρέωση υπηρέτησης στη θέση της οριστικής τους τοποθέτησης για τη θεμελίωση δικαιώματος μετάθεσης κατά το άρθρο 8 του Π.Δ. 50/1996 (Α΄45).

Σε περίπτωση που οι ως άνω εκπαιδευτικοί δεν καταστεί δυνατό να τοποθετηθούν οριστικά σε σχολική μονάδα, τίθενται στη διάθεση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) και ακολουθείται η παραπάνω διαδικασία για τα επόμενα σχολικά έτη μέχρι την οριστική τους τοποθέτηση σε σχολική μονάδα της προτίμησής τους.

Επίσης, σε καμία περίπτωση δεν ματαιώνονται οι επίπονες και πολυετείς προσπάθειές τους, εφόσον τους δίνεται η δυνατότητα να παραμείνουν, κατόπιν αίτησής τους, με διετή θητεία στο σχολείο στο οποίο έχουν υπηρετήσει επί σειρά ετών. Κατά τη διάρκεια της διετούς θητείας επιμορφώνονται, ώστε να προσαρμοστούν στο νέο πλαίσιο λειτουργίας του σχολείου και στις νέες απαιτήσεις που αυτό συνεπάγεται. Με τη διαδικασία της αξιολόγησης δύνανται να ανανεώνουν τη θητεία τους, και έτσι εξασφαλίζεται η συνεχής παραμονή τους στη σχολική μονάδα. Η αξιολόγηση στην οποία συμμετέχουν, στο τέλος της διετίας, οι εκπαιδευτικοί που θα παραμείνουν στα ΔΗΜ.Ω.Σ. είναι αντίστοιχη με την αξιολόγηση στην οποία υπόκεινται οι λοιποί εκπαιδευτικοί της Δημόσιας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Εφόσον η αξιολόγηση είναι θετική, οι εκπαιδευτικοί παραμένουν στο σχολείο ανεξαρτήτως του ακαδημαϊκού τους προφίλ (μεταπτυχιακοί τίτλοι, δημοσιεύσεις κ.λπ.).

Επιπροσθέτως, όλη η προσφορά που μέχρι τώρα έχουν δώσει στο σχολείο, τώρα θα είναι πιο συντονισμένη και υποστηριγμένη, καθώς το Ίδρυμα Ωνάση μεριμνά με δικά του έξοδα για τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προσωπικού στα ΔΗΜ.Ω.Σ. μέσω της συμμετοχής τους σε κάθε μορφής ειδικά επιμορφωτικά εκπαιδευτικά προγράμματα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, πλέον όσων παρέχονται ή διοργανώνονται με μέριμνα του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. ή του Ι.Ε.Π. ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και καλύπτει όλες τις σχετικές δαπάνες για την οργάνωση και τη συμμετοχή του εκπαιδευτικού προσωπικού στα προγράμματα αυτά (περ. στ της παρ.2 του άρθρου 5 της Σύμβασης του ν. 5174/2025(Α΄12)).

Κατά το σχολικό έτος 2025-26 προσφέρονται στους εκπαιδευτικούς των ΔΗΜ.Ω.Σ. επιμορφώσεις σε σχέση με τη διαφοροποιημένη μάθηση και τις ψηφιακές δεξιότητες, ενώ υλοποιείται πιλοτικά πρόγραμμα επιμόρφωσης στην Τεχνητή Νοημοσύνη.

Επιπλέον, τον Δεκέμβριο 2025 το Ίδρυμα Ωνάση ανακοίνωσε πρόγραμμα υποτροφιών για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς του δημοσίου που υπηρετούν με θητεία στα 12 πρώτα ΔΗΜ.Ω.Σ. που λειτούργησαν το σχολικό έτος 2025-26, με συνολικά 12 υποτροφίες ύψους έως 5.000 ευρώ εκάστη για κάλυψη του συνόλου ή μέρους των διδάκτρων για μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε κρατικό Α.Ε.Ι. της χώρας από το ακαδ. έτος 2026-27 και εξής.

Διοίκηση των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Τα ΔΗΜ.Ω.Σ. είναι δημόσια σχολεία και διοικητικά υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (παρ. 4 του άρθρου 1 της Σύμβασης Δωρεάς). Τελούν δε υπό την εποπτεία του Αυτοτελούς Τμήματος Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων (Π.Πει.Σ.).

Τα όργανα διοίκησης τα οποία έχουν και την ευθύνη της καθημερινής λειτουργίας τους είναι τα ίδια με αυτά που προβλέπονται για όλα τα δημόσια σχολεία, δηλ. ο Διευθυντής, ο Υποδιευθυντής, και ο Σύλλογος Διδασκόντων (παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 5174/2025 (Α΄12)).

Προκειμένου για την επίτευξη των σκοπών τους, σε κάθε ζεύγος συνδεδεμένων ΔΗΜ.Ω.Σ. (Γυμνάσιο-Λύκειο) συστήνεται ένα Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.). Το ΕΠ.Ε.Σ. ΔΗΜ.Ω.Σ. είναι επταμελές με τετραετή θητεία και συγκροτείται με απόφαση της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. που αναρτάται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 5174/2025 και βάσει των προβλεπομένων στο άρθρο 7 του Παραρτήματος Α του ν. 5174/2025 (Α΄12) , το ΕΠ.Ε.Σ. είναι πενταμελές και απαρτίζεται από τα μέλη που αναφέρονται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1 της ενότητας Ζ του άρθρου 2 Παραρτήματος Α του ν. 5174/2025 (Α΄12) , με θητεία ενός έτους. Το ΕΠ.Ε.Σ. έχει την ευθύνη για την παιδαγωγική και επιστημονική λειτουργία των σχολικών μονάδων της αρμοδιότητάς του. Προγραμματίζει τις ερευνητικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες των σχολικών μονάδων καθώς και τις δράσεις που αφορούν την προσφορά τους στην τοπική κοινωνία. Οι αρμοδιότητες του ΕΠ.Ε.Σ. ορίζονται στην παράγραφο 2 της ενότητας Ζ΄ του άρθρου 2 του Παραρτήματος Α΄ του ν. 5471/2025 (Α΄12).

Τέλος, επίσης κατ' αναλογία με τα Π.Πει.Σ., το δίκτυο των ΔΗΜ.Ω.Σ. έχει την δική του εννεαμελή Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ.), η οποία αποτελεί τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στο Ίδρυμα Ωνάση και στο Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. Με την Υ.Α. Αριθμ. 16718 /Δ6 /14.02.2025 (Υ.Ο.Δ.Δ.103) πραγματοποιήθηκε ο ορισμός των μελών της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. και η συγκρότησή της σε σώμα με τετραετή θητεία. Οι αρμοδιότητες της Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. ορίζονται στην παράγραφο 1 της ενότητας Β΄ του άρθρου 2 του Παραρτήματος Α΄ του ν. 5471/2025 (Α΄12). Η Δ.Ε.ΔΗΜ.Ω.Σ. έχει την μέριμνα για την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής των ΔΗΜ.Ω.Σ., την ευθύνη για τη στελέχωση των ΕΠ.Ε.Σ. και των σχολικών μονάδων και χαράσσει εκείνες τις κατευθύνσεις που θα επιτρέψουν στα ΔΗΜ.Ω.Σ. να προσφέρουν δωρεάν δημόσια παιδεία υψηλής ποιότητας.

Η σύμβαση δωρεάς των ΔΗΜ.Ω.Σ.

Στο πλαίσιο της αποστολής και των καταστατικών σκοπών του, το Ίδρυμα Ωνάση συμβάλλει ουσιαστικά στην πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την αναβάθμιση και ενίσχυση της παιδείας σε όλη την ελληνική επικράτεια, με συμπεριληπτικό χαρακτήρα, προσφέροντας ενεργό υποστήριξη και χρηματοδοτώντας τη λειτουργία του Δικτύου των ΔΗΜ.Ω.Σ. Βάσει των όρων της Σύμβασης Δωρεάς, η οποία έτυχε ευρείας αποδοχής από την Βουλή των Ελλήνων, η συνεργασία του Ιδρύματος με το Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, αφορά σε ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα/δωρεά, το οποίο εμπίπτει στο άρθρο 109 του Συντάγματος (παρ.1 του άρθρου 3 του Κεφ. «Σύμβαση Δωρεάς» του ν. 5174/2025 (Α΄12)), το οποίο προσφέρει συνταγματική προστασία στη Δωρεά. Η υλοποίηση της δωρεάς για λογαριασμό του Ιδρύματος θα διενεργηθεί από την εταιρεία με την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ», με τον διακριτικό τίτλο «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» («Φορέας Υλοποίησης»).

Στο πλαίσιο της δωρεάς, το Κοινωφελές Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» αναλαμβάνει:
αφενός την κάλυψη των δαπανών για την απαιτούμενη ανακαίνιση και υλικοτεχνική αναβάθμιση των υφιστάμενων σχολικών μονάδων που επιλέγονται προς ένταξη στο δίκτυο με δαπάνη έως 1.000.000 ευρώ ανά σχολική μονάδα (παρ. 2 και 7 του άρθρου 3 του Κεφ. «Σύμβαση Δωρεάς»),
αφετέρου, και μέχρι του συνολικού ποσού των 500.000 ευρώ ανά σχολική μονάδα ΔΗΜ.Ω.Σ. ετησίως: α) την κάλυψη της σχετικής δαπάνης για τη χορήγηση στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές/τριες των απαιτούμενων υλικών μέσων για την υποβοήθηση και την αναβάθμιση του προσφερόμενου εκπαιδευτικού έργου, β) όλες τις σχετικές δαπάνες για την οργάνωση και τη συμμετοχή του εκπαιδευτικού προσωπικού σε κάθε μορφής ειδικά επιμορφωτικά εκπαιδευτικά προγράμματα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, επιπλέον εκείνων που παρέχονται ή διοργανώνονται με μέριμνα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ή του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) την επιπλέον αμοιβή για πρόσθετη υπηρεσία του διδακτικού και λοιπού προσωπικού της κάθε σχολικής μονάδας ΔΗΜ.Ω.Σ. (παρ.3 του άρθρου 4 του Κεφ. «Σύμβαση Δωρεάς»).

Επ' ουδενί η Σύμβαση Δωρεάς δεν αφορά στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών μιας σχολικής μονάδας για τη συνήθη λειτουργία της (μισθοδοσία προσωπικού, λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας κλπ.) (άρθρο 5 της Σύμβασης Δωρεάς). Συνεπώς, δεν υποστηρίζεται καμία σταδιακή μετακύλιση των υποχρεώσεων του Κράτους προς τη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση σε ιδιώτες, αλλά αντιθέτως υποστηρίζεται η διάθεση πόρων από ιδιώτες για τη βελτιστοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, προς όφελος όλης της δημόσιας εκπαίδευσης.

Συνοψίζοντας, τα Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία συνιστούν μια θεσμική πρωτοβουλία με σαφή κοινωνικό και παιδαγωγικό προσανατολισμό, που εντάσσεται πλήρως στο πλαίσιο της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης. Μέσα από ένα σαφές θεσμικό πλαίσιο, διασφαλισμένες διαδικασίες εισαγωγής μαθητών και υπηρεσιακής εξέλιξης των εκπαιδευτικών, καθώς και με την παροχή πρόσθετων πόρων και υποστηρικτικών δομών, τα ΔΗΜ.Ω.Σ. επιδιώκουν να ενισχύσουν την ισότητα ευκαιριών, την

ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τον κοινωνικό ρόλο του σχολείου. Τα Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία φιλοδοξούν να λειτουργήσουν ως ζωντανοί πυρήνες παιδαγωγικής καινοτομίας, κοινωνικής συνοχής και εκπαιδευτικής προοπτικής, με επίκεντρο τον μαθητή, τον εκπαιδευτικό και την τοπική κοινωνία.